

Csaba Balint (BNR): Evolutia ROBOR pare coerenta cu cea a ratelor interbancare comparabile din regiune

Evolutia ROBOR este în concordanta cu cadrul politicii monetare si cu inflatia, principalele repere economice care influenteaza dobânzile de pe piata monetara, sustine Csaba Balint, membru al Consiliului de Administratie al Bancii Nationale a României (BNR), într-un articol publicat joi pe blogul Opinii BNR.

"ROBOR poate parea simpatic sau antipatic, prea mare sau prea mic, în functie de pozitia din care este privit. Dar, daca este analizat prin cele doua repere fundamentale discutate aici - cadrul politicii monetare si inflatia -, evolutia pare coerenta cu cea a ratelor interbancare comparabile din regiune", a mentionat Csaba Balint, în articolul intitulat "ROBOR între dezbateri publice si repere economice".

Potrivit acestuia, "dobânzile de pe piata monetara - iar ROBOR, în mod special - pot fi privite din mai multe perspective".

"Debitorii le privesc mai ales prin rata lunara. Bancile, prin costul finantarii. Juristii, prin cadrul de reguli. Factorii de decizie publica, prin impactul social. Sunt doar câteva perspective posibile, dar fiecare este legitima si importanta", a adaugat Csaba Balint.

Într-o dezbateri publica intensa, perspectivele diferite pot genera usor impresii, emotii si etichete, considera oficialul BNR.

"ROBOR ajunge astfel sa fie perceput ca prea mare sau prea mic, uneori chiar ca simpatic ori antipatic. Dar aceste etichete spun mai mult despre felul în care ROBOR este resimtit decât despre factorii economici pe care ar trebui sa îi reflecte. ROBOR ramâne, înainte de toate, un indicator al pietei monetare. Întrebarea economica de pornire este una de coerenta: în ce masura reflecta reperele economice de baza? Daca facem un pas înapoi si revenim la logica de baza din manualele si cursurile de economie, întrebarea devine mai clara", a mai scris Csaba Balint.

În opinia sa, o dobânda de pe piata monetara nu poate fi citita în izolare, în conditiile în care "ea reflecta, în buna masura, costul banilor".

"Acest cost depinde de multe principii economice, mecanisme de piata si conditii concrete - de la asteptari, lichiditate si riscuri pâna la contextul financiar mai larg. Dar, la nivelul celor mai simple repere economice, doua elemente par esentiale: cadrul politicii monetare si evolutia inflatiei. Primul reper este cadrul politicii monetare. Într-o economie de piata, dobânzile interbancare trebuie sa reactioneze la orientarea politicii monetare", sustine Csaba Balint.

Altfel, politica monetara nu se mai transmite corespunzator în economie. În termeni simpli, dobânzile interbancare ar trebui sa se afle, de regula, în apropierea dobânzilor stabilite de banca centrala, a adaugat oficialul BNR.

"Daca ne uitam la nivelurile medii din perioada T4 2018 - T4 2025 (pentru care este disponibil si IRCC), prima observatie importanta este ca toate ratele ROBOR si RO BID s-au aflat în interiorul coridorului de politica monetara. Interesant este ca media simpla a acestor rate indica un nivel aproape identic cu cel al ratei de politica monetara (4,22% vs. 4,26%). Se observa si o usoara panta ascendenta a dobânzilor pe masura ce scadenta creste. O astfel de panta are mai multe explicatii posibile. Cea mai simpla este prima de termen: o scadenta mai lunga poate include o prima, la fel cum si un depozit pe termen mai lung este, de regula, remunerat cu o dobânda mai ridicata", a mai spus Csaba Balint.

Potrivit acestuia, IRCC se afla, la rândul sau, "în linie cu dobânzile de pe segmentul scurt al pietei".

"Aceasta pozitionare este coerenta cu modul în care este calculat indicatorul: pe baza tranzactiilor efective, concentrate în principal pe scadente scurte. Al doilea reper este inflatia. Lichiditatea, stresul financiar sau alti factori pot conta, mai ales pe termen scurt. Dar, daca ne uitam la niveluri medii pe o perioada mai lunga, inflatia este probabil prima variabila macroeconomica de la care ar trebui sa pornim", considera el.

Din aceasta perspectiva, ROBOR a avut un comportament similar cu ratele interbancare din regiune. Pe scurt, datele sunt în linie cu logica economica de baza: acolo unde inflatia este mai ridicata, dobânzile tind sa fie si ele mai ridicate, se mai precizeaza în document.

În opinia oficialului BNR, un detaliu interesant al graficului este ca, în acest esantion, "relatia estimata este aproape unu-la-unu". Cu alte cuvinte, în datele analizate, o inflatie medie mai ridicata cu un punct procentual este asociata cu o dobânda medie mai ridicata cu aproximativ un punct procentual, a subliniat el.

"O alta observatie este ca, în medie, dobânzile au fost sub rata inflatiei. Acest lucru poate fi înțeles în contextul naturii socurilor inflationiste din acea perioada. Nu doar în România, ci în întreaga regiune, inflatia a fost alimentata în mare masura de socuri de oferta: pandemia, blocajele din lanturile de productie, criza energetica si tensiunile geopolitice majore, inclusiv razboiul din Ucraina si episoadele de tensiune din Orientul Mijlociu din perioada analizata. În concluzie, ROBOR poate parea simpatic sau antipatic, prea mare sau prea mic, în functie de pozitia din care este privit. Dar, daca este analizat prin cele doua repere fundamentale discutate aici - cadrul politicii monetare si inflatia -, evolutia pare coerenta cu cea a ratelor interbancare comparabile din regiune", a adaugat oficialul BNR.